

Kuratorium Oświaty w Lublinie

.....
Imię i nazwisko ucznia

.....
Pełna nazwa szkoły

Liczba uzyskanych punktów

KONKURS POLONISTYCZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

ZESTAW ZADAŃ KONKURSOWYCH

ROK SZKOLNY 2018/2019

ETAP DRUGI

Instrukcja dla ucznia

1. Zestaw konkursowy zawiera 8 zadań otwartych.
2. **Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy zestaw zadań jest kompletny.**
- Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.**
3. Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem.
4. **Zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.**
5. Rozwiązania poszczególnych zadań zapisuj długopisem lub piórem. **Rozwiązania zapisane ołówkiem nie będą oceniane.**
6. W nawiasach obok numerów zadań podano liczbę punktów możliwych do uzyskania za dane zadanie.
7. **Nie używaj korektora.**

**Pracuj samodzielnie.
POWODZENIA!**

Czas pracy:
90 minut

Liczba punktów
możliwych
do uzyskania: **40.**
Do następnego etapu
przejdiesz, gdy
uzyskasz co najmniej
36 punktów.

Zatwierdzam

Przewodnicząca
Wojewódzkiej Komisji Konkursowej
Ewa Zakosińska
mgr Ewa Zakosińska

Kurator Oświaty
w Lublinie
Teresa Misiuk
mgr Teresa Misiuk

LITERATURY NIE NALEŻY TRAKTOWAĆ OBOJĘTNIE!

Zadanie 1. (6 punktów)

Przeczytaj uważnie tekst i wykonaj związane z nim polecenia.

TEKST I

(...) Życie na poczytaniu tym różni się od życia na poczekaniu, że to pierwsze upływa w rytmie lektury, czyli nigdy ponad miarę nie przyspiesza ani też za bardzo nie zwalnia, to drugie zaś jest gonitwą, w której często uczestniczymy bez przyjemności i bez przekonania, dając się nieść zdarzeniom w nieprzewidywalną stronę. Ta „nieprzewidywalna strona” ma posmak czegoś przygodowego i właśnie obietnicą przygody usprawiedliwiamy gotowość do udziału w szaleńczym wyścigu. Ale daremnie. Bez powodzenia. Prędzej czy później – jak nie po chwili, to po miesiącu czy po roku – dociera do nas, że gnaliśmy za szybko, by cokolwiek zauważyć, by coś zrozumieć, by się rozgościć w świecie.

Powtórzę: życie na poczytaniu nie jest z definicji życiem spowolnionym! Nie jest tak, że cały czas tkwimy w miejscu, unieruchomieni przez książkę, od której nie możemy się oderwać. Chodzi tu bowiem nie tylko o lekturę, ale także o to, co dzieje się „po” czytaniu. A co się dzieje? Myślimy o tym, co przeczytaliśmy. Wyobrażamy sobie świat, do którego zostaliśmy zaproszeni. Nadajemy mu kształt. Meblujemy go po swojemu. Przy tym cały czas poruszamy się w naszej rzeczywistości, która wygląda już jednak nieco inaczej, a przynajmniej inaczej nam się jawi. Zaszła bowiem zmiana: najmniej w nas – dzięki literaturze, a potem w świecie – za naszą sprawą (...).

Na pierwszy rzut oka widać, że literatury nie traktuję obojętnie. Ba! Z nieobojętności wobec literatury czynię wyjątkowy oręż, za pomocą którego – jak sądzę – można żyć lepiej (mądrzej, uważniej i rozkoszniej). I to nie w pojedynkę, ale wspólnie z innymi czytelnikami i czytelnikami. (...)

Grzegorz Jankowicz. *Życie na poczytaniu. Rozmowy o literaturze i reszcie świata.* Książkowe klimaty. Wrocław 2016, s.7-8.

a) (2 p.) Na podstawie przeczytanego tekstu wyjaśnij sens podanych wyrażień. Nie cytuj.

- życie na poczekaniu

.....
.....

- życie na poczytaniu

.....
.....

b) (2 p.) Podaj trzy konkretne cechy językowe charakterystyczne dla stylu zacytowanego fragmentu tekstu.

.....

.....

.....

.....

c) (2 p.) Podziel na głoski rzeczownik *obietnica*, a następnie podaj po trzy cechy spółgłosek występujących w tym rzeczowniku.

.....

.....

.....

.....

1. a)	1. b)	1. c)

Zadanie 2. (7 punktów).

Zanalizuj cechy językowe zdań podkreślonych w drugim akapicie, a następnie wykonaj związane z nimi polecenia.

a) (2 p.) Przeczytaj poniższe stwierdzenia odnoszące się do cech fleksyjnych wyrazów występujących w zdaniach podkreślonych w drugim akapicie, a następnie zaznacz znakiem X, które z nich jest prawdziwe, a które z nich jest fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
W deklinacji rzeczowników <i>świat, kształt</i> formy biernika liczby pojedynczej są takie same jak formy mianownika liczby pojedynczej.		
W podkreślonych zdaniach występują trzy przyimki.		
W dwóch z podkreślonych zdań występuje imiesłów przymiotnikowy bierny.		
Czasownik <i>przeczytać</i> jest czasownikiem niedokonanym.		
Czasownik <i>meblować</i> jest czasownikiem przechodnim.		
W formie miejscownika liczby pojedynczej rzeczownika <i>świat</i> występują trzy oboczności.		

b) (2 p.) Przeczytaj poniższe stwierdzenia odnoszące się do cech składni zdań podkreślonych w drugim akapicie, a następnie zaznacz znakiem X, które z nich jest prawdziwe, a które jest fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
We wszystkich podkreślonych zdaniach występuje podmiot domyślny.		
Wśród podkreślonych zdań znajduje się jedno zdanie złożone podrzędnie i jedno zdanie złożone współrzędnie.		
W jednym z podkreślonych zdań występuje okolicznik sposobu.		
Rzeczowniki <i>świat, kształt</i> pełnią w podkreślanych zdaniach funkcje podmiotów logicznych.		
Wśród podkreślonych zdań nie ma zdań pojedynczych.		
Jedno z podkreślonych zdań jest zdaniem złożonym z podrzędnym dopełnieniowym.		

c) (3 p.) Podaj nazwy funkcji składniowych czasownika *czytać* w podanych zdaniach.

Lubię czytać książki o tematyce podróżniczej.

Miło jest czytać w zimowe wieczory.

Młodszy brat będzie czytać utwory Jana Brzechwy.

2. a)	2. b)	2. c)

Zadanie 3. (3 p.)

Podaj nazwę kategorii znaczeniowej rzeczowników pochodnych, do której należy rzeczownik *czytelniczka* i podkreśl jego formant, a następnie za pomocą tego samego formantu utwórz rzeczownik pochodny, który należy do innej kategorii znaczeniowej. Podaj nazwę tej kategorii.

Rzeczownik	Nazwa kategorii znaczeniowej rzeczowników pochodnych	Rzeczownik utworzony za pomocą tego samego formantu należący do innej kategorii znaczeniowej	Nazwa kategorii znaczeniowej, do której należy utworzony rzeczownik
<i>czytelniczka</i>			

3.

Zadanie 4. (3 p.)

Na podstawie ostatniego akapitu *Tekstu I* wyjaśnij, jakie funkcje może pełnić literatura w życiu człowieka.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.

Zadanie 5. (8 punktów)

Przeczytaj poniższy tekst wiersza i wykonaj związane z nim polecenia.

TEKST II

Czesław Miłosz

Ale książki

*Ale książki będą na półkach, prawdziwe istoty,
Które zjawily się raz, świeże, jeszcze wilgotne,
Niby lśniące kasztany pod drzewem w jesieni,
I dotykane, pieszczone trwać zaczęły
Mimo lun na horyzoncie, zamków wylatujących w powietrze,
Plemion w pochodzie, planet w ruch,
Jesteśmy - mówiły, nawet kiedy wydzierano z nich karty
Albo litery zlizywał buzujący płomień.
O ileż trwalsze od nas, których ułomne ciepło
Stygnie razem z pamięcią, rozprasza się, ginie.
Wyobrażam sobie ziemię, kiedy mnie nie będzie,
I nic, żadnego ubytku, dalej dziwowisko,
Suknie kobiet, mokry jaśmin, pieśń w dolinie.
Ale książki będą na półkach, dobrze urodzone,
Z ludzi, choć też z jasności, wysokości.*

Czesław Miłosz, *Kroniki*, Kraków 1988.

a) (2 p.) Czy osoba mówiąca w wierszu utożsamia się z jego odbiorcami? Zacytuj fragment utworu, który uzasadnia twoje zdanie i podkreśl wyraz, który na to wskazuje.

.....

.....

.....

.....

b) (3 p.) Wskaż trzy przykłady różnych środków stylistycznych występujących w *Tekście II*, a następnie określ ich funkcje w budowaniu obrazu poetyckiego.

Przykład środka stylistycznego	Nazwa środka stylistycznego	Funkcja w budowaniu obrazu poetyckiego

c) (3 p.) Podaj dwie różne cechy językowe tytułu wiersza i określ ich funkcję w kompozycji utworu.

.....

.....

.....

.....

.....

5. a)	5. b)	5. c)

Zadanie 6. (3 p.)

Podaj przykłady trzech różnych utworów epickich lub dramatycznych, których tytuły zawierają informacje wskazane w pierwszej kolumnie tabeli.

Informacja w tytule	Tytuł utworu	Imię i nazwisko autora
Tytuł informujący o zastosowanym przez autora gatunku literackim		
Tytuł informujący o bohaterze (bohaterach utworu)		
Tytuł informujący o czasie lub miejscu akcji		

6.

Zadanie 7. (2 p.)

Młodszy kolega poprosił cię o sprawdzenie poprawności języka i zapisu poniższych zdań. Dokonaj ich korekty.

Zdanie zapisane przez twego kolegę	Zdanie poprawione przez ciebie
Cytat powinien być zapisany w cudzysłowie.	
Analizując wiersz, nasunęła mi się refleksja.	
Podczas czytania powinniśmy być bardziej uważniejsi.	

7.

